TIESAS SPRIEDUMS

2003. gada 9. septembrī*

Regula (EK) Nr. 40/94 – 115. pants – Valodu lietojums Iekšējā tirgus saskaņošanas birojā (preču zīmes, paraugi, modeļi) (ITSB) – Iebilde par prettiesiskumu – Nediskriminācijas princips

Lieta C-361/01 P

Christina Kik, kuru pārstāv E. H. Peinakers Hordeiks [*E. H. Pijnacker Hordijk*] un S. B. Noje [*S. B. Noë*], *advocaten*, kas norādījuši dzīvesvietu Luksemburgā,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

par apelācijas sūdzību par Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā) 2001. gada 12. jūlija spriedumu lietā T-120/99 (*Kik*/ITSB, *Recueil*, II-2235. lpp.) par šī sprieduma atcelšanu,

citi procesa dalībnieki:

Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (preču zīmes, paraugi, modeļi) (ITSB), ko pārstāv A. fon Mīlendāls [*A. von Mühlendahl*], O. Montalto [*O. Montalto*] un H. Miranda de Sousa [*J. Miranda de Sousa*], pārstāvji,

atbildētājs pirmajā instancē,

ko atbalsta

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv V. Vilss [*W. Wils*] un N. Rasmusens [*N. Rasmussen*], pārstāvji, kas norādījuši dzīvesvietu Luksemburgā,

lietas dalībniece, kas iestājusies lietā apelācijas procesā,

Grieķijas Republika, ko pārstāv A. Samoni-Randu [*A. Samoni-Rantou*] un S. Vodina [*S. Vodina*], pārstāves, kas norādījušas dzīvesvietu Luksemburgā,

Spānijas Karaliste, ko pārstāv S. Ortiss Vāmonde [*S. Ortiz Vaamonde*], pārstāvis, kas norādījis dzīvesvietu Luksemburgā,

un

* Tiesvedības valoda – vācu

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv G. Hauteins [*G. Houttuin*] un A. Lo Monako [*A. Lo Monaco*], pārstāvji,

lietas dalībnieces, kas iestājušās lietā pirmajā instancē.

TIESA

šādā sastāvā: priekšsēdētājs H. K. Rodrigess Iglesiass [*G. C. Rodríguez Iglesias*], palātu priekšsēdētāji Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*], M. Vatelē [*M. Wathelet*], R. Šintgens [*R. Schintgen*] un K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*], D. A. O. Edvards [*D. A. O. Edward*], A. La Pergola [A. La Pergola], P. Janns [*P. Jann*] un V. Skouris [*V. Skouris*], F. Makena [*F. Macken*] un N. Kolnerika [*N. Colneric*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*] un H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] un A. Ross [*A. Rosas*] (referents),

ģenerāladvokāts F. Dž. Džeikobss [*F. G. Jacobs*],

sekretārs H. A. Rīls [*H. A. Rühl*], galvenais administrators,

ņemot vērā ziņojumu tiesas sēdē,

noklausījusies lietas dalībniekus 2002. gada 26. novembra tiesas sēdē, kurā K. Kiku [K. Kik] pārstāvēja E. H. Peinakers Hordeiks, Iekšējā tirgus saskaņošanas biroju (preču zīmes, paraugi, modeļi) (ITSB) pārstāvēja A. fon Mīlendāls, H. Miranda de Sousa un S. Bonne [S. Bonne], pārstāvji, Padomi pārstāvēja G. Hauteins, kā arī A. Lo Monako un Komisiju pārstāvēja V. Vilss,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2003. gada 20. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar apelācijas sūdzību, kas tiesas kancelejā ir iesniegta 2001. gada 21. septembrī, Kika saskaņā ar EK Tiesas statūtu 49. pantu iesniedza apelāciju par Pirmās instances tiesas 2001. gada 12. jūlija spriedumu lietā T-120/99 *Kik*/ITSB (*Recueil*, II-2235. lpp.; turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums"), ar kuru tā ir noraidījusi viņas sūdzību par Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja (preču zīmes, paraugi, modeļi) (turpmāk tekstā – "Birojs") trešās Apelāciju padomes 1999. gada 19. marta lēmumu noraidīt viņas sūdzību par pārbaudītāja lēmumu atteikt vārda "KIK" reģistrāciju kā preču zīmi (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

Atbilstošās tiesību normas

2 EK līguma 217. pantā (tagad – EKL 290. pants) ir noteikts:

"Noteikumus par valodu lietošanu Kopienas iestādēs, neskarot Tiesas statūtu noteikumus, ar vienprātīgu lēmumu pieņem Padome."

3 Padomes 1958. gada 15. aprīļa Regulas Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 1958, 17, 385. lpp.), kas ir grozīta ar dažādiem pievienošanās līgumiem, visbeidzot ar aktiem par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanos un papildināta ar Eiropas Savienības dibināšanas līgumiem (OV 1994, C 241, 21. lpp., un OV 1995, L 1, 1. lpp.), 1. pantā ir noteikts:

"Savienības iestāžu oficiālās valodas un darba valodas ir angļu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, itāļu, portugāļu, somu, spāņu, vācu un zviedru valoda."

4 Minētās regulas 2. pantā ir paredzēts:

"Dokumentus, ko dalībvalsts vai dalībvalsts jurisdikcijā esoša persona sūta Kopienas iestādēm, var sagatavot jebkurā no sūtītāja izraudzītajām oficiālajām valodām. Atbildi sagatavo tajā pašā valodā."

5 Minētās regulas 4. pantā ir noteikts:

"Regulas un citus vispārēji piemērojamus dokumentus izstrādā visās vienpadsmit oficiālajās valodās."

6 Regulas Nr. 1 5. pantā ir noteikts:

"Kopienas *Oficiālo Vēstnesi* publicē vienpadsmit oficiālajās valodās."

Kopš Nīcas līguma spēkā stāšanās saskaņā ar tā 2. panta 38. punktu jaunais nosaukums ir *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*.

7 Birojs tika izveidots ar Padomes 1993. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 40/94 par Kopienas preču zīmi (OV 1994, L 11, 1. lpp.). Valodu lietošanas kārtība Birojā ir noteikta Regulas 115. pantā. Šis pants ir izteikts šādi:

"1. Pieteikumu par Kopienas preču zīmi iesniedz vienā no Eiropas Kopienas oficiālajām valodām.

2. Biroja oficiālās valodas ir angļu, franču, itāļu, spāņu un vācu valoda.

3. Pieteikuma iesniedzējam jānorāda otra valoda, kas ir Biroja valoda, kuras lietošanai kā iespējamai valodai lietas izskatīšanas procesos sakarā ar iebildumiem lietas izskatīšanas procesos par atcelšanu vai spēkā neesamību tas piekrīt.

Ja pieteikums iesniegts valodā, kura nav viena no Biroja valodām, Birojs noorganizē [nodrošina], kā minēts 26. panta 1. punktā, pieteikuma tulkošanu iesniedzēja norādītajā valodā.

4. Ja pieteikuma par Kopienas preču zīmi iesniedzējs ir vienīgā puse lietas izskatīšanas procesā Birojā, lietas izskatīšanas procesa valoda ir valoda, kurā pieteikums par Kopienas preču zīmi aizpildīts. Ja pieteikums iesniegts valodā, kura nav Biroja valoda, Birojs var sūtīt iesniedzējam rakstveida paziņojumus otrajā valodā, kuru iesniedzējs pieteikumā norādījis.

5. Paziņojumu par iebildumiem un pieteikumu par atcelšanu vai spēkā neesamību iesniedz vienā no Biroja valodām.

6. Ja saskaņā ar 5. punktu izvēlētā valoda paziņojumam par iebildumiem un pieteikumam par atcelšanu vai spēkā neesamību ir pieteikuma par preču zīmi valoda vai, aizpildot pieteikumu, norādītā otrā valoda, lietas izskatīšana notiek šajā valodā.

Ja saskaņā ar 5. punktu izvēlētā valoda paziņojumam par iebildumiem un pieteikumam par atcelšanu vai spēkā neesamību nav ne pieteikuma par preču zīmi valoda, ne arī, aizpildot pieteikumu, norādītā otrā valoda, pretējai pusei vai tai pusei, kura vēlas panākt atcelšanu vai spēkā neesamību, uz sava rēķina jāsagatavo sava pieteikuma tulkojums vai nu pieteikuma par preču zīmi valodā, ar nosacījumu, ka tā ir viena no Biroja valodām, vai arī, aizpildot pieteikumu, norādītajā otrajā valodā. Tulkojumu sagatavo īstenošanas regulā noteiktajā termiņā. Lietas izskatīšana tad notiek valodā, kurā pieteikums pārtulkots.

7. Puses lietas izskatīšanas procesos sakarā ar iebildumiem, atcelšanu, spēkā neesamību vai apelāciju var vienoties, ka lietas izskatīšanas process notiek citā Eiropas Kopienas oficiālajā valodā."

8 Komisijas 1995. gada 13. decembra Regulas (EK) Nr. 2868/95, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 40/94 (OV L 303, 1. lpp.), 1. panta I sadaļā ir ietverti atsevišķi "noteikumi". 1. noteikuma, kas attiecas uz pieteikuma saturu, 1. punkta j) apakšpunktā ir atkārtotas Regulas Nr. 40/94 115. panta 3. punktā paredzētās prasības, saskaņā ar kurām Kopienas preču zīmes pieteikumā ir jābūt norādei uz "otro valodu".

Prāvas fakti

9 Pārsūdzētajā spriedumā prāvas fakti ir aprakstīti šādi:

"3. 1996. gada 15. maijā prasītāja, kas ir advokāte un Nīderlandē praktizējoša preču zīmju aģente uzņēmumā, kas specializējas rūpnieciskā īpašuma jomā, iesniedza Birojā Kopienas vārdiskas preču zīmes reģistrācijas pieteikumu.

4. Preču zīme, kuras reģistrācija tika pieteikta, bija vārds "KIK".

5. Pakalpojums, kam tika pieteikta preču zīmes reģistrācija, ietilpst 42. klasē saskaņā ar Nīcas vienošanos par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju to reģistrācijai kopš 1957. gada 15. jūnija tās pārskatītajā un grozītajā redakcijā.

6. Prasītāja savā holandiešu valodā sagatavotajā pieteikumā ir norādījusi holandiešu valodu kā "otro valodu".

7. Ar 1998. gada 20. marta lēmumu pārbaudītājs noraidīja pieteikumu ar pamatojumu, ka nav izpildītas formas prasības, proti, pieteicējam bija jānorāda kā otrā valoda vācu, angļu, franču, itāļu vai spāņu valoda.

8. Par šo lēmumu prasītāja 1998. gada 4. maijā iesniedza apelāciju, kurā viņa īpaši uzsvēra, ka lēmums, ar kuru pārbaudītājs noraidīja viņas pieteikumu, ir prettiesisks, jo balstās uz prettiesiskām tiesību normām. Viņa iesniedza apelāciju holandiešu un katram gadījumam arī angļu valodā.

9. 1998. gada 2. jūnijā apelācija tika nodota Biroja Apelāciju padomei.

10. Apelācija tika noraidīta ar 1999. gada 19. marta [..] lēmumu ar pamatojumu, ka prasītāja kā otro valodu ir norādījusi to pašu valodu, kas ir izmantota kā pieteikuma valoda, tāpēc pieteikumam ir formas trūkums, kas pastāv neatkarīgi no citām prasītājas pieļautajām kļūdām, nenorādot kā otro valodu vienu no piecām Biroja valodām."

Tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

10 Prasības pieteikums par atcelšanu tika iesniegts Pirmās instances tiesas kancelejā 1999. gada 19. maijā.

11 Grieķijas Republika iestājās lietā prasītājas atbalstam.

12 Spānijas Karaliste un Eiropas Savienības Padome iestājās lietā Biroja, atbildētāja Pirmās instances tiesā, atbalstam.

13 Pārsūdzētajā spriedumā Pirmās instances tiesa, pirmkārt, pārbaudīja iebildumu par nepieņemamību, ko Birojs izvirzījis attiecībā uz prasības pieteikumu. Birojs apgalvoja, ka celtā prasība iebildes veidā atzīt Regulas Nr. 40/94 115. panta prettiesiskumu nav pieļaujama, jo starp apstrīdēto lēmumu un normu, par kuru ir celta iebilde, proti, [115.] panta 3. punktu, nepastāv juridiska saikne. Rezultātā Birojs noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas pieteikumu, jo viņa nebija izvēlējusies "otro valodu", kā to prasa minētā norma, un nevis tāpēc, ka viņa nenorādīja vienu no Biroja valodām kā "otro valodu".

14 Pārsūdzētā sprieduma 24. punktā Pirmās instances tiesa paskaidro, ka prasītāja ir norādījusi holandiešu valodu kā otro valodu, un atzīst, ka jautājums par normas, kas liek uzrādīt kā otro valodu tādu valodu, kas nav pieteikuma valoda, tiesiskumu neatšķiras no jautājuma par to, vai holandiešu un citas noteiktās Kopienas oficiālās valodas kā "otrās valodas" nenorādīšana ir vai nav prettiesiska. Tādējādi pārsūdzētā sprieduma 25. punktā tā ir konstatējusi, ka apstrīdētā lēmuma pamatā ir Regulas Nr. 40/94 115. panta 3. punktā noteiktās normas, kas liek pieteicējam piekrist, ka viņam automātiski nav tiesību piedalīties visā Biroja procesā valodā, kurā ir sagatavots pieteikums, tiesiskums, kas tiek apšaubīts ar prasītājas norādīto iebildi par prettiesiskumu.

15 Pārbaudot Biroja celto iebildi par nepieņemamību, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 32. un 33. punktā nonāca pie šāda secinājuma:

"32. Ņemot vērā iepriekš minēto, prasītājas celtā iebilde par prettiesiskumu viņas prasības atcelt vai grozīt apstrīdēto lēmumu atbalstam ir pieņemama tiktāl, ciktāl tā attiecas uz pienākumiem, kas izriet no Regulas Nr. 40/94 115. panta 3. punkta un Regulas Nr. 2868/95 1. panta 1. noteikuma 1. punkta j) apakšpunkta. Tādējādi iebildes par prettiesiskumu priekšmets attiecas uz pienākumiem, ko nosaka šīs normas, kuru piemērojamība un tiesiskās sekas ir precizētas noteiktos citos Regulas Nr. 40/94 115. panta punktos.

33. Turpretim prasītājas celtā iebilde par prettiesiskumu nav pieņemama tiktāl, ciktāl tā attiecas uz pārējām Regulas Nr. 40/94 115. panta normām. Pārējās 115. panta normas nekādā gadījumā nav pamatā apstrīdētajam lēmumam, jo tas attiecas tikai uz reģistrācijas pieteikumu un pieteicēja pienākumu norādīt otro valodu, kuras lietošanai kā iespējamai valodai lietas izskatīšanas procesos par atcelšanu tas piekrīt."

16 Otrkārt, Pirmās instances tiesa, izskatot lietu pēc būtības, ir pārbaudījusi, vai Kopienas tiesībās pastāv Eiropas Kopienas oficiālo valodu diskriminācijas aizlieguma princips. Pārsūdzētā sprieduma 58. un 59. punktā tā nosprieda šādi:

"58. Šai sakarā, pirmkārt, ir jākonstatē, ka Regula Nr. 1 ir tikai atvasināto tiesību akts, kura tiesiskais pamats ir EK līguma 217. pants. Uzskatīt, kā to dara prasītāja, ka šajā Regulā ir nostiprināts valodu vienlīdzības princips, no kura nedrīkst atkāpties arī ar vēlāku Padomes Regulu, nozīmētu neatzīt, ka šī regula ir atvasināts tiesību akts. Otrkārt, ir jānorāda, ka EK līgumā nav normu par valodu lietošanas kārtību Kopienas iestādēs un institūcijās, bet EK līguma 217. pants ļauj Padomei, lemjot vienbalsīgi, noteikt valodu lietošanas kārtību iestādēs, to mainīt un noteikt atšķirīgu valodu lietošanas kārtību. Šis pants neparedz, ka Padomes vienreiz noteiktā valodu lietošanas kārtība nevar tikt vēlāk grozīta. Rezultātā Regulā Nr. 1 noteikto valodu lietošanas kārtību nevar pielīdzināt Kopienu tiesību principiem.

59. Ņemot vērā iepriekš minēto, prasītāja nevar pamatot Regulas Nr. 40/94 115. panta prettiesiskumu ar [EK] līguma 6. pantu [pēc grozījumu izdarīšanas tagad – EKL 12. pants], skatītu kopsakarā ar Regulu Nr. 1."

17 Pirmās instances tiesa tāpat arī pārbaudīja, vai Regulas Nr. 40/94 115. panta 3. punkts ir pretrunā diskriminācijas aizlieguma principam. Šajā sakarā tā nosprieda šādi:

"60. Regulas Nr. 40/94 115. panta 3. punktā, kā arī Regulas Nr. 2868/95 1. panta 1. noteikuma 1. punkta j) apakšpunktā Kopienas preču zīmes pieteicējam noteiktais pienākums norādīt otro valodu, "kas ir Biroja valoda, kuras lietošanai kā iespējamai valodai lietas izskatīšanas procesos sakarā ar iebildumiem, lietas izskatīšanas procesos par atcelšanu vai spēkā neesamību tas piekrīt", pretēji prasītājas un Grieķijas valdības apgalvojumiem nav diskriminācijas aizlieguma principa pārkāpums.

61. Pirmām kārtām pieteicējs, norādot otro valodu, paziņo, kā tas izriet no Regulas Nr. 40/94 115. panta 3. punkta teksta, par savu piekrišanu šīs valodas kā procesa valodas izmantošanai tikai lietas izskatīšanas procesos sakarā ar iebildumiem, par atcelšanu vai spēkā neesamību. Saskaņā ar to valoda, kurā ir iesniegts pieteikums, kā to apstiprina Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta pirmais teikums, ir procesa valoda tik ilgi, kamēr pieteicējs ir vienīgais dalībnieks procesā Birojā. Šajā procesā nekādā gadījumā atšķirīga attieksme pret valodām nevar izrietēt no Regulas Nr. 40/94, jo tā tieši nodrošina valodas, kurā ir iesniegts pieteikums, kā procesa valodas un līdz ar to valodas, kurā tiek sagatavoti procesuāli dokumenti ar nolēmuma raksturu, lietošanu.

62. Turklāt ir jākonstatē attiecībā uz Regulas Nr. 40/94 115. panta 3. punktā noteikto pienākumu pieteicējam norādīt otro valodu, ko iespējams izmantot kā procesa valodu lietas izskatīšanas procesos sakarā ar iebildumiem, par atcelšanu vai spēkā neesamību, ka šai normai ir leģitīms mērķis atrisināt valodas problēmas tajos gadījumos, kad lietas izskatīšanas process sakarā ar iebildumiem, par atcelšanu vai spēkā neesamību notiek starp pusēm, kas nav izvēlējušās vienu un to pašu valodu un nevar savā starpā vienoties par vienu procesa valodu. Proti, lietas izskatīšanas procesos sakarā ar iebildumiem, par atcelšanu vai spēkā neesamību puses var vienoties saskaņā ar Regulas Nr. 40/94 115. panta 7. punktu par jebkuras Eiropas Kopienas oficiālās valodas kā procesa valodas izmantošanu; šo iespēju it īpaši var izmantot puses, kuras izvēlējušās vienu un to pašu valodu.

63. Ar mērķi noteikt procesa valodu gadījumos, kad puses, kas nav izvēlējušās vienu un to pašu valodu, nav varējušas vienoties pa šo jautājumu, Padome ir izdarījusi piemērotu un samērīgu izvēli arī tad, ja tās attieksme pret Kopienas oficiālajām valodām ir atšķirīga. Pirmkārt, Regulas Nr. 40/94 115. panta 3. punkts atļauj pieteicējam gadījumā, ja pirmo izvēlēto valodu nevēlas kāda no pusēm, izvēlēties starp Eiropas Kopienā visplašāk pazīstamajām valodām to, kas būs lietas izskatīšanas procesa sakarā ar iebildumiem, par atcelšanu vai spēkā neesamību valoda. Otrkārt, Padome, ierobežojot izvēli uz Eiropas Kopienā visplašāk pazīstamajām valodām, lai izvairītos no tā, ka procesa valoda ir pilnībā nezināma vienai no pusēm, ir palikusi mērķa sasniegšanai nepieciešamajās robežās (Tiesas 1986. gada 15. maija spriedums lietā 222/84 *Johnston*, *Recueil*, 1651. lpp., 38. punkts, un 2000. gada 11. janvāra spriedums lietā C-285/98 *Kreil*, *Recueil*, I-69. lpp., 23. punkts).

64. Prasītāja un Grieķijas valdība visbeidzot nevar atsaukties arī uz panta daļu, kas ir pievienota [EK] līguma 8.d pantam (pēc grozījumu izdarīšanas tagad – EKL 21. pants) ar Amsterdamas līgumu: "Ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības rakstiski vērsties pie jebkuras no iestādēm vai struktūrām, kas minētas šajā pantā vai [EKL] 7. pantā, kādā no [EKL] 314. pantā minētajām valodām un saņemt atbildi tajā pašā valodā." EKL 21. pants attiecas uz Parlamentu un ombudu un EKL 7. pants nosauc Parlamentu, Padomi, Komisiju, Tiesu un Revīzijas palātu, kā arī Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju. Ciktāl strīdīgā panta daļa vispār laika ziņā ir piemērojama aplūkojamajam gadījumam, Birojs katrā ziņā nepieder pie EKL 7. un 21. pantā minētajām iestādēm un institūcijām."

18 Rezultātā Pirmās instances tiesa noraidīja prasību.

Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

19 Ar savu 2002. gada 25. janvāra vēstuli prasītājas Kikas advokāts paziņoja Tiesai, ka viņa pārstāvamā ir mirusi un lietu šajā instancē viņš turpinās mirušās mantinieku un legatāru vārdā. Viņš norādīja, ka Kopienas preču zīmes pieteikums saskaņā ar Nīderlandes civiltiesībām ir īpašuma tiesības, kas ir Kristīnas Kikas mantojuma daļa, un ka testamenta izpildītājs, kurš ir pilnvarots pārstāvēt šos mantiniekus un legatārus, ir pilnvarojis viņu turpināt tiesvedību. Turpmāk šajā spriedumā ar vārdiem "apelācijas sūdzības iesniedzēja" tiek apzīmēti viņas mantinieki un legatāri.

20 Ar pieteikumu, kas Tiesas kancelejā ir iesniegts 2001. gada 18. decembrī, Komisija lūdza ļaut tai iestāties lietā apelācijas procesā Biroja prasījumu atbalstam. Lūgums tika apmierināts ar Tiesas priekšsēdētāja 2002. gada 18. marta lēmumu.

21 Apelācijas sūdzības iesniedzēja prasa atcelt pārsūdzēto spriedumu, apmierināt pirmajā instancē izteiktos prasījumus par apstrīdētā lēmuma atcelšanu un piedzīt no Biroja tiesāšanās izdevumus pirmajā instancē un apelācijas instancē.

22 Grieķijas Republika tāpat prasa atcelt pārsūdzēto spriedumu un apmierināt apelācijas sūdzības iesniedzējas prasījumus.

23 Birojs, Spānijas Karaliste un Komisija prasa noraidīt apelācijas sūdzību un atstāt spēkā pārsūdzēto spriedumu.

24 Padome pirmām kārtām lūdz atzīt apelāciju par nepieņemamu, pakārtoti atzīt to par nepamatotu un kā vienā, tā otrā gadījumā piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelāciju

25 Apelācijas sūdzības iesniedzēja apelācijas pamatojumam izvirza divus apelācijas pamatus. Pirmais apelācijas pamats ir tāds, ka Pirmās instances tiesa ir kļūdaini interpretējusi Regulas Nr. 40/94 115. pantu. Otrais apelācijas pamats ir tāds, ka pēdējā minētā ir pārkāpusi Kopienas tiesības un it īpaši EK līguma 6. pantu, neatzīstot Regulas Nr. 40/94 115. panta prettiesiskumu.

Par pirmo apelācijas pamatu: Regulas Nr. 40/94 115. panta kļūdaina interpretācija

Lietas dalībnieku argumenti

26 Apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi Kopienas tiesības, kļūdaini interpretējot Regulas Nr. 40/94 115. pantu, kas nosaka valodu lietošanas kārtību Birojā. Pirmās instances tiesas interpretācijā neesot ņemts vērā [115.] panta 4. punkta otrais teikums, kas ir izteikts šādi: "Ja pieteikums iesniegts valodā, kura nav Biroja valoda, Birojs var sūtīt iesniedzējam rakstveida paziņojumus otrajā valodā, kuru iesniedzējs pieteikumā norādījis." Tā kā pārsūdzētais spriedums ir pamatots ar šo kļūdaino interpretāciju, tas šī iemesla dēļ esot jāatceļ.

27 Apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo arī, kā Biroja pārstāvis Pirmās instances tiesas sēdes laikā atzina, ka Birojs vienmēr izmanto tam piešķirto iespēju, ja pieteikums nav sagatavots Biroja valodā, lietot otro valodu visā procesā, ieskaitot Biroja veikto absolūto un relatīvo Kopienas preču zīmes reģistrācijas atteikumu pamatojumu pārbaudi. Valodā, kurā ir iesniegts pieteikums, pieteicējs reģistrācijas procesa noslēgumā saņemot tikai apliecinājumu par preču zīmes reģistrāciju Kopienas preču zīmju reģistrā.

28 Kā apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzēja, ņemot vērā pareizo Regulas Nr. 40/94 115. panta interpretāciju, ir acīmredzami nepatiess Pirmās instances tiesas pārsūdzētā sprieduma 61. punktā izteiktais secinājums, ka pati Regula nevarot radīt atšķirīgu attieksmi pret valodām, jo procesā Birojā, kurā pieteicējs ir vienīgais dalībnieks, procesa valoda ir valoda, kurā ir sagatavots Kopienas preču zīmes pieteikums.

29 Birojs, Spānijas Karaliste un Padome apstrīd pirmā apelācijas pamata pieņemamību, ciktāl tas attiecas uz Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otro teikumu, jo pārsūdzētā sprieduma 32. punktā Pirmās instances tiesa iebildi par prettiesiskumu ir atzinusi par pieņemamu tikai attiecībā uz 115. panta 3. punktu vai tiem panta punktiem, kas paskaidro tuvāk 3. punktā minēto pienākumu. Pirmkārt, kā apgalvo Birojs un Spānijas Karaliste, apelācijas sūdzības iesniedzēja nav apstrīdējusi pārsūdzētā sprieduma 32. punktu. Otrkārt, kā apgalvo Padome, Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrais teikums nevar tikt uzskatīts par normu, kas paskaidro tuvāk attiecībā uz tā piemērojamību vai tiesiskajām sekām pienākumu Kopienas preču zīmes pieteikuma formā norādīt citu valodu nekā to, kurā ir sagatavots pieteikums.

30 Būtībā Birojs, Padome un Komisija apgalvo, ka no pārsūdzētā sprieduma 61. punkta izriet, ka Pirmās instances tiesa ir veikusi Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta kopumā, ieskaitot šī punkta otro teikumu, juridisku analīzi.

31 Pēc Biroja uzskatiem, apelācijas sūdzības iesniedzēja pārvērtē Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrā teikuma piemērojamību un tiesiskās sekas attiecībā uz Kopienas preču zīmes pieteicēju. Pretēji apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvojumiem Biroja tiesības sūtīt rakstiskus paziņojumus pieteicējam otrajā valodā nenozīmē ne to, ka viss process notiek otrajā valodā, ne arī ka visi pieteicēji apliecinājumu par preču zīmes reģistrāciju Kopienas preču zīmju reģistrā saņem pieteikuma valodā.

32 Birojs uzskata, ka šis apgalvojums ir izteikts, neņemot vērā to, ka vairāk kā 98 % fizisko un juridisko personu, kas piesaka Kopienas preču zīmju reģistrāciju, dara to ar brīvi izvēlēta profesionāla pārstāvja starpniecību, kura dzīves vai darbības vieta ir Kopienas teritorijā. Turklāt tas atgādina, ka personas, kas neiesniedza pieteikumu vienā no Biroja darba valodām, drīkstēja valodu, kurā ir sagatavots pieteikums, izmantot turpmāk rakstveida un mutvārdu paziņojumiem Birojam, kamēr vien tās ir vienīgie procesa dalībnieki.

33 Birojs uzsver, ka tā tiesības nosūtīt rakstveida paziņojumus Kopienas preču zīmes pieteicēja norādītajā otrajā valodā ir tikai iespēja, un, ja pieteicējs vēlas, lai visos viņam adresētajos rakstiskajos paziņojumos tiktu izmantota valoda, kurā ir sagatavos pieteikums, kamēr vien viņš ir vienīgais procesa dalībnieks, Birojs to var atteikt tikai nopietnu un nepārvaramu iemeslu dēļ.

34 Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs norāda, ka tas interpretē Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punktu citādāk nekā Pirmās instances tiesa. Kā rezultātā tas secina no pārsūdzētā sprieduma 61. punkta trešā teikuma, ka pieteikuma valoda ir jālieto kā procesa valoda un līdz ar to tā ir arī valoda, kurā ir jāsagatavo procesuāli dokumenti ar nolēmuma spēku. Pēc Biroja uzskata izteikums "rakstiski [rakstveida] paziņojumi", kas lietots Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrajā teikumā, aptver visa veida tā darbības, tajā skaitā tās, kurām ir nolēmuma raksturs.

35 Birojs norāda uz grūtībām definēt "procesuālus dokumentus ar nolēmuma raksturu" un kā piemēru min dokumentu, ar kuru Kopienas preču zīmes pieteicējs tiek aicināts saskaņā ar Regulas Nr. 2868/95 9. noteikuma 3. punktu novērst zināmus trūkumus. Šāds dokuments nevar būt prasības priekšmets; tomēr, ja pieteicējs nenovērš tam norādītos trūkumus, Birojs pieņem lēmumu par pieteikuma noraidīšanu, par ko var celt prasību. Pirmās instances tiesas izdarītā 115. panta interpretācija var radīt neskaidrības pieteicējiem, kas saņem dokumentus gan pieteikuma valodā, gan arī otrajā valodā.

36 Birojs tāpat arī uzsver, ka Kopienas preču zīmes pieteicēji klusējot ir piekrituši Biroja rīcībai; lai gan ir liels pieteikumu skaits, šī ir pirmā reize, kad ir apstrīdēta valodas lietošanas kārtība. Tas norāda, ka, ja tas ir nepieciešams, Birojs varētu turpmāk visos gadījumos prasīt skaidru pieteicēja piekrišanu otrās valodas izmantošanai rakstveida paziņojumos, lai tas tos saprastu.

37 Padome uzskata, ka Biroja izdarītā Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrā teikuma interpretācija, kas ir radījusi noteiktu šīs normas piemērošanas praksi, nevar nekādā gadījumā ietekmēt šī panta tiesiskumu.

Tiesas vērtējums

38 Jau iepriekš ir jānorāda, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ar savu pirmo apelācijas pamatu – pretēji Biroja, Padomes un Spānijas Karalistes celtajā iebildē par nepieņemamību apgalvotajam – apstrīd Regulas Nr. 40/94 115. panta interpretāciju, ko Pirmās instances tiesa veica pārsūdzētā sprieduma 61. punktā, pamatojot ar to, ka tā nav ņēmusi vērā 115. panta 4. punkta otro teikumu, bet viņa neapstrīd pašas minētās normas tiesiskumu.

39 Katrā ziņā no pārsūdzētā sprieduma 32. un 33. punkta izriet, ka Pirmās instances tiesa ir pasludinājusi par pieļaujamu iebildi par prettiesiskumu attiecībā uz Regulas Nr. 40/94 115. panta 3. punktā noteikto pienākumu norādīt otro valodu, bet tāpat arī attiecībā citiem šī panta punktiem, ciktāl tajos ir paskaidrota šī pienākuma piemērojamība un tiesiskās sekas.

40 Tātad Pirmās instances tiesa nav noliegusi iespēju apstrīdēt Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrā teikuma tiesiskumu, kas pieder pie normām, kuras nosaka otrās valodas izvēles piemērošanas jomu un tās tiesiskās sekas, nosakot, ka, "ja pieteikums iesniegts valodā, kura nav Biroja valoda, Birojs var sūtīt iesniedzējam rakstveida paziņojumus otrajā valodā, kuru iesniedzējs pieteikumā norādījis".

41 Līdz ar to pirmais apelācijas pamats ir pieņemams.

42 Aplūkojot šo apelācijas pamatu pēc būtības, jāatzīst, ka tas pirmām kārtām attiecas uz veidu, kādā Birojs interpretē un piemēro Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otro teikumu, faktu, kuru Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā savos apsvērumos pārsūdzētā sprieduma 61. punktā.

43 Šajā sakarā apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka gandrīz viss Kopienas preču zīmes pieteikuma process Birojā notiek pieteicēja norādītajā otrajā valodā. Birojs neapstrīd šo apgalvojumu, bet turpretim norāda, ka tas nepiekrīt Pirmās instances tiesas veiktajai Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta interpretācijai, uzskatot, ka visi procesuālie dokumenti ar nolēmuma raksturu nav katrā ziņā jāsagatavo procesa valodā, un daži no šiem dokumentiem ir pieskaitāmi tur nosauktajai "rakstisku [rakstveida] paziņojumu" kategorijai.

44 Vispirms ir jāprecizē Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta interpretācija.

45 Saskaņā ar šo normu procesa valoda Birojā ir valoda, kurā ir iesniegts Kopienas preču zīmes pieteikums. Tomēr rakstveida paziņojumiem pieteicējam Birojs var izmantot pieteicēja norādīto otro valodu. Līdz ar to minētā norma nosaka, ka tiesības izmantot rakstiskiem paziņojumiem otro valodu ir izņēmums no procesa valodas izmantošanas principa un tāpēc rakstveida paziņojumu jēdziens ir jāinterpretē šauri.

46 Procesu veido darbību kopums, kas ir jāveic pieteikuma apstrādei. Tāpēc jēdziens "procesuāli dokumenti" aptver visus dokumentus, ko Kopienas tiesības prasa vai paredz Kopienas preču zīmes pieteikuma apstrādei, ieskaitot tos, kas ir nepieciešami šai apstrādei, kā, piemēram, paziņojumi, precizējumi un izziņas procesi, un citas darbības. Pretēji Biroja apgalvojumiem visām šīm darbībām ir jānotiek valodā, kurā ir iesniegts pieteikums.

47 Pretēji procesuālajiem dokumentiem "rakstiski [rakstveida] paziņojumi" saskaņā ar Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otro teikumu ir visi paziņojumi, kas saturiski nevar tikt pielīdzināti procesuāliem dokumentiem, kā, piemēram, pavadvēstules, ar kurām Birojs nosūta procesuālus dokumentus vai ar kurām tiek informēts pieteicējs.

48 Ņemot vērā šo Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta interpretāciju, jāuzskata, ka Pirmās instances tiesa pamatoti ir secinājusi pārsūdzētā sprieduma 61. punktā, ka "nekādā gadījumā atšķirīga attieksme pret valodām nevar izrietēt no Regulas Nr. 40/94, jo tā tieši nodrošina valodas, kurā ir iesniegts pieteikums, kā procesa valodas [...] lietošanu".

49 Tāpēc apelācijas pamats par šīs normas kļūdainu tiesisko interpretāciju ir noraidāms.

Par otro apelācijas pamatu: Kopienas tiesību, it īpaši EK līguma 6. panta, pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

50 Pēc apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi Kopienas tiesības un it īpaši EK līguma 6. pantu, noraidot viņas prasību, kurā viņa pamatoja Regulas Nr. 40/94 115. panta 2.–6. punktā noteiktās valodu lietošanas kārtības prettiesiskumu.

51 Viņa norāda, ka šī kārtība pārkāpj valodu vienlīdzības pamatprincipu. Pēc viņas uzskata šis princips esot izteikts vairākās Kopienu tiesībās vairākkārt. Tā EK līguma 248. pantā (pēc grozījumiem tagad – EKL 314. pants) ir noteikts, ka visas līguma valodas ir autentiskas. Tāpat arī Regulā Nr. 1, kas nosaka Kopienas oficiālās valodas, ir paredzēts, ka katras dalībvalsts pilsonis var vērsties rakstveidā oficiālajā valodā kādā no iestādēm un var saņemt atbildi tajā pat valodā un ka *Eiropas Kopienu Oficiālais Vēstnesis* iznāk vienpadsmit oficiālajās valodās. EK līguma 8.d panta trešā daļa, kas ir pievienota šim pantam ar Amsterdamas līgumu, apstiprina katra Savienības pilsoņa tiesības vērsties rakstveidā jebkurā no Līguma 248. pantā nosauktajām valodām jebkurā iestādē vai institūcijā, kas ir nosauktas šajā pantā vai EK līguma 4. pantā (tagad – EKL 7. pants), un saņemt atbildi tajā pašā valodā. Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda arī uz Tiesas pastāvīgo judikatūru attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes pamatprincipu, kas ir izteikts Līguma 6. pantā [tagad – EK līguma 12. pants] diskriminācijas pilsonības dēļ aizliegumā. Saskaņā ar šo judikatūru īpaša uzmanība esot pievērsta personu tiesību un iespēju aizsardzībai valodas jomā.

52 Apelācijas sūdzības iesniedzēja turklāt apgalvo, ka Regulas Nr. 40/94 115. pantā noteiktā valodu lietošanas kārtība ir pretēja Līguma 6. pantam. Šī kārtība rada diskriminmāciju valodas un sekojoši netieši arī pilsonības dēļ, kas neesot savienojams ar minētajā pantā noteikto diskriminācijas aizliegumu.

53 Kā uzskata apelācijas sūdzības iesniedzēja, šī valodu lietošanas kārtība radot acīmredzami nelabvēlīgāku situāciju to dalībvalstu pilsoņiem, kuru valoda nepieder pie Biroja darba valodām, salīdzinājumā ar to dalībvalstu pilsoņiem, kuru valoda pie tām pieder. Tas attiecoties vispirms uz Kopienas preču zīmju pieteikumu izskatīšanu, jo praksē Birojs vienmēr izskata pieteikumus otrajā valodā, ja vien valoda, kurā sagatavots pieteikums, nav kāda no Biroja valodām. Minētais attiecas tāpat arī uz lietas izskatīšanas procesu sakarā ar iebildumiem, atcelšanu vai spēkā neesamību, izņemot gadījumus, kad lietas dalībnieki saskaņā ar Regulas Nr. 40/94 115. panta 7. punktu ir vienojušies, šis process vienmēr notiek Biroja valodās.

54 Tā rezultāts esot iekšējā tirgus konkurences izkropļošana, jo Kopienas preču zīmes pieteicējs dodot priekšroku to preču zīmju aģentu pakalpojumiem, kuru dzimtā valoda ir Biroja darba valoda; preču zīmju aģenti, kuru dzimtā valoda nav Biroja oficiālā valoda, konkurējot sliktākos apstākļos.

55 Visbeidzot apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka, tā kā vienlīdzīgas attieksmes principam ir fundamentāls raksturs Kopienas tiesībās, pārkāpums nevarot tikt legalizēts, pamatojoties tikai uz ērtības apsvērumiem. Pieņemot, ka pamatojums ir iespējams, Kopienas likumdevēja izvēlētais risinājums šajā gadījumā [tomēr] neesot ne atbilstošs, ne samērīgs.

56 Šajā sakarā viņa norāda, ka iestādes nevarot atsaukties uz tādiem pilnībā ekonomiskiem faktoriem kā izmaksas papildu tulkiem, lai legalizētu Kopienas tiesību pamatprincipu ierobežojumu. Katrā ziņā Padome nav pierādījusi, ka nediskriminējoša valodu lietošanas kārtība nesamērīgā apmērā ietekmētu Kopienas finansiālos resursus. Turklāt viņa norāda, ka Savienības iestādes un citas

institūcijas tāpat jau gadiem sazinās ar pilsoņiem visās oficiālajās valodās, vienalga, vai runa ir par koncentrācijas darbībām vai par atbalsta pasākumu paziņojumiem. Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda uz šādu piemēru, ka ar Padomes 1994. gada 27. jūlija Regulu (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību (OV L 227, 1. lpp.) izveidotais Kopienas Augu šķirņu birojs bez grūtībām strādā visās oficiālajās valodās.

57 Pat tad, ja atkāpe no vienādas attieksmes pamatprincipa varētu tikt pamatota ar praktiskiem un finansiāliem apsvērumiem, Regulā Nr. 40/94 paredzētā valodu lietošanas kārtība neesot tomēr samērīga, jo vienas otrās valodas, piemēram, angļu valodas, izvēle būtu mazāk diskriminējoša un mazāk izkropļotu konkurenci.

58 Pakārtoti apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka tas, ka Padome Regulu Nr. 40/94 ir pieņēmusi vienbalsīgi, neesot vērā ņemams apstāklis, jo arī Kopienas likumdevējam tiesību normas ir vienlīdz saistošas.

59 Gadījumā, ja Tiesa valodu lietošanas kārtību, kas izveidota ar Regulas Nr. 40/94 115. pantu, neuzskatītu par pilnībā prettiesisku, apelācijas sūdzības iesniedzēja pakārtoti lūdz vismaz konstatēt to, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, neatzīstot [115.] panta 4. punkta otrā teikuma prettiesiskumu. Viņa apgalvo, ka šis teikums nav savienojams ne tikai ar diskriminācijas aizliegumu, bet arī ar principu, kas ir šī 115. panta 1. punkta un 4. punkta pirmā teikuma pamatā, proti, ka procesa valoda ir tā valoda, kurā ir iesniegts Kopienas preču zīmes pieteikums. 4. punkta otrais teikums, kā to pierādot Biroja pastāvīgā prakse, atņemot šim principam jēgu. Līdz ar to 115. panta dažādās normas esot savstarpēji nesaderīgas.

60 Grieķijas Republika, kas iestājās lietā pirmajā instancē prasītājas prasījumu atbalstam, lielākoties piekrīt šim apelācijas sūdzībā izteiktajam viedoklim, it īpaši attiecībā uz vienlīdzības un nediskriminācijas principiem. Tā uzsver, ka daudzvalodība ir nepieciešams nosacījums tiesību normu efektīvai darbībai Kopienas tiesiskajā kārtībā, jo daudzas primārās un atvasinātās tiesību normas ir tieši piemērojamas dalībvalstu tiesiskajā kārtībā.

61 Tātad Pirmās instances tiesa kļūdaini esot atzinusi, ka Regula Nr. 1 ir "tikai izolēta pozitīvo tiesību izpausme", kas šķietami esot ignorējusi primāro tiesību pamatprincipus, kuri raksturo Kopienas tiesības kopumā.

62 Grieķijas Republika atsaucas uz to, ka pilsoņiem ir ļoti būtiski uzzināt par noteikumiem savā dzimtajā valodā, piemērojot principu "likuma nezināšana nepasargā no atbildības". Tā uzsver arī, ka pilsoņu valodas respektēšana ir nozīmīga Kopienā, kurā ir paredzēts, lai lēmumi tiktu pieņemti pēc iespējas "tuvāk pilsoņiem", un kuras iestādes darbojas atbilstoši pārskatāmības principam.

63 Grieķijas Republika konstatē, ka pastāv pretruna starp plānveida valodu samazināšanu, no vienas puses, un Kopienas mērķiem, kas nostiprināti EK līguma 126. pantā (tagad – EKL 149. pants), saskaņā ar ko Kopiena respektē dalībvalstu valodu daudzveidību. Tā atgādina, ka Tiesa savā praksē vienmēr ir spriedusi par labu valodu vienlīdzībai.

64 Grieķijas Republika tāpat arī norāda, ka, tā kā Birojs ir Kopienas iestāde, pēc analoģijas tam var piemērot Līguma 4. un 8.d pantu.

65 Visi pārējie lietas dalībnieki iebilst apelācijas sūdzības iesniedzējai un norāda dažādus argumentus tam, ka otrais apelācijas pamats ir pilnībā vai daļēji nepieņemams. Pirmais arguments ir par to, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai nav intereses apstrīdēt Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrā

teikuma tiesiskumu. Birojs norāda uz to, ka pat tad, ja šī norma būtu prettiesiska, no tā neizrietot, ka apstrīdētais lēmums ir prettiesisks, jo tas nav balstīts uz minēto normu. Spānijas Karaliste un Birojs turklāt apgalvo, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja neesot pierādījusi, ka šīs normas piemērošana dotajā gadījumā viņai būtu radījusi kaitējumu. Šajā sakarā Birojs arī precizē, ka, tikko kā apelācijas sūdzības iesniedzēja bija paziņojusi, ka vēlas saņemt visus rakstveida paziņojumus valodā, kurā ir sagatavots Kopienas preču zīmes pieteikums, un tā kā Birojam nebija būtisku un obligātu iemeslu neievērot šo vēlmi, tas lietoja holandiešu valodu, t.i., valodu, kurā ir iesniegts pieteikums, visos procesuālajos dokumentos, ieskaitot tos, kam ir nolēmuma raksturs.

66 Galvenā apelācijas pamata daļa saskaņā ar Biroja un Komisijas viedokli esot nepieņemama, jo tā esot tikai pirmajā instancē norādīto argumentu atkārtojums. Kā savukārt uzskata Padome, šī pamata daļa neesot pieņemama, jo apelācijas sūdzības iesniedzēja neesot norādījusi, kurās pārsūdzētā sprieduma daļās Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi tiesību normas, ko tai vajadzējis ievērot.

67 Attiecībā uz pakārtoto minētā apelācijas pamata daļu Padome uzskata, ka tā pārklājoties ar pirmo apelācijas pamatu. Komisija savukārt atzīmē tās nepieņemamību, jo apelācijas sūdzības iesniedzēja nav apstrīdējusi pārsūdzētā sprieduma 33. punktu, kurā Pirmās instances tiesa ir atzinusi par nepieņemamu iebildi par prettiesiskumu, kas norādīta attiecībā uz Regulas Nr. 40/94 115. panta normām, izņemot tā 3. punktu.

68 Būtībā Birojs apgalvo, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nav pierādījusi, kā Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot valodu lietošanas kārtību Birojā par līdzekli, kas ir nepieciešams, atbilstošs un samērīgs leģitīma mērķa sasniegšanai. Tas uzskata, ka ar argumentiem apelācijas pamatošanai ir notikusi atkāpšanās no pirmajā instancē aizstāvētā viedokļa, jo apelācijas sūdzības iesniedzēja tagad apgalvo, ka likumdevējs esot varējis noteikt visiem procesiem Birojā tikai vienu oficiālo valodu.

69 Padome norāda uz Pirmās instances tiesas secinājumiem pārsūdzētā sprieduma 57.–64. punktā. Kas attiecas uz valodu lietošanas kārtību Kopienas Augu šķirņu birojā, tā norāda, ka, nosakot šo kārtību, tika ņemts vērā fakts, ka saistībā ar augu šķirņu aizsardzības tiesībām Kopienā *inter partes* process notiek izņēmuma kārtā.

70 Par vienlīdzības principu, kas aizliedz atšķirīgu attieksmi identiskās situācijās bez objektīvi attaisnojoša iemesla, Spānijas Karaliste uzskata, ka atsevišķās valodās neapstrīdami runā atšķirīgs Kopienas un ārpuskopienas pilsoņu skaits.

71 Spānijas Karaliste atzīst, ka Biroja valodu lietošanas kārtībā ir atšķirīga attieksme pret noteiktām valodām, bet šīs attieksmes atšķirības nav tādas, kā apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzēja. Birojs varot vērsties pie pieteicēja otrajā valodā, ko viņš ir norādījis Kopienas preču zīmes pieteikumā, bet esot gandrīz droši, ka preču zīmju aģents zina vienu no Biroja valodām. Tāpēc reti esot nepieciešams tulkot Biroja dokumentus. Vienīgi procesā, kurā piedalās otra puse, esot nepieciešami tulkojumi, un arī tad tikai šīs otrās puses dēļ.

72 Līdz ar to atšķirīgā attieksme esot tikai nianses un apelācijas sūdzības iesniedzēja neesot iesniegusi pārliecinošus pretargumentus Pirmās instances tiesas secinājumiem par atšķirīgu attieksmi objektīvi attaisnojošiem iemesliem. Spānijas Karaliste uzsver, ka Padome ir darbojusies savu pilnvaru ietvaros un ka izvēlētais kritērijs, proti, piecas Kopienā un ārpus tās visvairāk lietotās valodas, ir saprātīgs.

73 Spānijas Karaliste norāda, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja neesot norādījusi, kāda būtu atbilstoša un samērīga kārtība, kas, viņasprāt, nodrošinātu Biroja darbību. Turklāt viņa runājot pretim saviem pirmajā instancē izteiktajiem argumentiem, jo tagad viņa izsakās par labu vienas valodas, proti, angļu valodas, izvēlei. Tas padarot apšaubāmus visus viņas apgalvojumus par valodu vienlīdzības principa pārkāpumu.

74 Komisija arī norāda, ka pamats nav pamatots. Kā Pirmās instances tiesa ir konstatējusi pārsūdzētā sprieduma 58. punktā, Regula Nr. 1 nebūtu jāpielīdzina Kopienas tiesību principiem. Kas attiecas uz apgalvojumu, ka ir noticis diskriminācijas aizlieguma pārkāpums, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 60.–63. punktā esot pārliecinoši paskaidrojusi, ka Padome ir izdarījusi piemērotu un samērīgu izvēli.

Tiesas vērtējums

75 Vispirms ir jāpārbauda argumenti, kas pamato otrā apelācijas pamata nepieņemamību.

76 Attiecībā uz to, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai nav intereses lūgt konstatēt Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrā teikuma prettiesiskumu, jo starp šo normu un apstrīdēto lēmumu nepastāv juridiska saikne, ir jānorāda, ka Birojs ir jau Pirmās instances tiesā norādījis, ka prasība ir nepieņemama attiecībā uz Regulas Nr. 40/94 115. panta prettiesiskuma konstatēšanu un Pirmās instances tiesa to ir iestrādājusi pārsūdzētā sprieduma 15.–17. punktā. Pirmās instances tiesa ir noraidījusi šo argumentu minētā sprieduma 24. un 25. punktā un ierobežojusi iebildes par prettiesiskumu pieņemamību šī paša sprieduma 32. un 33. punktā. Kā ir norādīts minētā sprieduma 39. un 40. punktā, Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrais teikums pieder normām, kas nosaka otrās valodas izvēles piemērojamību un tiesiskās sekas un attiecībā uz ko Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 32. punkta otrajā teikumā ir atzinusi iebildi par prettiesiskumu par pieņemamu. Tā kā Birojs neapstrīd šos faktus un nemin nekādus argumentus, ka Pirmās instances tiesas apsvērumi par juridiskas saiknes pastāvēšanu starp apstrīdēto lēmumu un pienākumu, kura tiesiskumu apstrīd apelācijas sūdzības iesniedzēja, būtu pretēji Kopienas tiesībām, arguments, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai nav intereses Regulas Nr. 40/94 minētās normas prettiesiskuma konstatēšanā, ir noraidāms.

77 Arī arguments par to, ka nav pierādīts, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai ir radies zaudējums no veida, kādā Birojs ir piemērojis šajā gadījumā Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otro teikumu, ir noraidāms. Proti, šis arguments neattiecas uz apelācijas vai viena no tās pamatošanai minētajiem argumentiem nepieņemamību, bet gan uz apelācijas sūdzības iesniedzējas prasību. Taču tas nav iesniegts Pirmās instances tiesā, bet ir izvirzīts pirmo reizi tikai Tiesā. Šis arguments ir jāatzīst par nepieņemamu, jo tas ir pirmo reizi iesniegts tikai apelācijā, un tāpēc ar to nevar pamatot Pirmās instances tiesas kļūdu, novērtējot iebildi par prasības nepieņemamību.

78 Pretēji Biroja un Komisijas apgalvojumam apelācija nesastāv tikai no argumentu atkārtojuma, ko prasītāja iesniedza pirmajā instancē. Apelācijas sūdzības iesniedzēja neprasa no jauna pārbaudīt viņas sākotnējo prasību atcelt tiesību aktu, bet gan tikai kritizē pārsūdzēto spriedumu. Attiecībā uz sprieduma daļām, kas ir pārsūdzētas apelācijā, no apelācijas sūdzības – pretēji Padomes apgalvojumiem – skaidri ir redzams, ka apelācija attiecas uz sprieduma 61.–64. punktu, kas turklāt tiek atkārtoti prasības pieteikumā. Padome tādējādi nevar apgalvot, ka apelācija ir pārāk neskaidra, lai Tiesa par to varētu pieņemt nolēmumu.

79 Pretēji Padomes turpmāk apgalvotajam otrā apelācijas pamata pakārtotā daļa, kurā apelācijas sūdzības iesniedzēja apstrīd Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrā teikuma tiesiskumu, nepārklājas ar pirmo apelācijas pamatu, ar ko viņa apstrīd Pirmās instances tiesas veikto šīs normas interpretāciju.

80 Visbeidzot par argumentu par apelācijas pamata pakārtotās daļas nepieņemamību, jo apelācijas sūdzības iesniedzēja neesot apstrīdējusi pārsūdzētā sprieduma 33. punktu, ir tikai jānorāda uz minētā sprieduma 39. un 40. punktu un jākonstatē, ka šī pamata daļa ir pieņemama, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēja apstrīd no Regulas Nr. 40/94 115. panta 3. punkta izrietošā pienākuma norādīt Kopienas preču zīmes pieteikumā otro valodu tiesiskās sekas.

81 Par apelācijas pamata pārbaudīšanu pēc būtības jau iepriekš ir jāuzsver, ka, ņemot vērā, ka šajā spriedumā ir precizēts pirmā pamata priekšmets, otrais pamats aprobežojas ar Biroja valodu regulējuma tiesiskuma pārbaudi, ciktāl tas nosaka otrās valodas kā iespējamās procesa valodas lietošanu procesos sakarā ar iebildumiem, par atcelšanu vai spēkā neesamību, kā arī "rakstiskiem [rakstveida] paziņojumiem" Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrā teikuma nozīmē. Ir jāpārbauda, vai šī kārtība pārkāpj pastāvošo valodu vienlīdzības principu, kā to apraksta apelācijas sūdzības iesniedzēja.

82 Kā to uzsver apelācijas sūdzības iesniedzēja, līgumā ir vairākas atsauces uz valodu lietojumu Eiropas Savienībā. Šīs atsauces tomēr nevar tikt uzskatītas par Kopienas vispārīgu principu, kas katram pilsonim nodrošina tiesības prasīt, lai viss, kas var ietekmēt viņa intereses, jebkurā gadījumā noritētu viņa valodā.

83 Kas attiecas uz saskarsmi starp pilsoņiem un Kopienas iestādēm un institūcijām, iestādēm un noteiktām institūcijām saskaņā ar Līguma 8.d punktu Amsterdamas līguma redakcijā ir jāsazinās ar Savienības pilsoņiem vienā no līguma 248. pantā nosauktajām valodām. Šī norma, kas vēl nebija spēkā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā, nav katrā ziņā vispārēji piemērojama visās Savienības iestādēs. It īpaši tā nav attiecināma uz Biroju, kā to Pirmās instances tiesa ir pareizi atzinusi pārsūdzētā sprieduma 64. punktā.

84 Turklāt līguma 217. pants pilnvaro Padomi, lemjot vienbalsīgi, izveidot vienotu valodu lietošanas kārtību Kopienas iestādēs. Lai īstenotu šo normu, Padome izdeva Regulu Nr. 1, kuras 1. pantā tā noteic Kopienas iestāžu oficiālās un darba valodas. Jāatzīst, ka šīs oficiālās valodas pilnībā neatbilst līguma 8.d un 248. pantā nosauktajām valodām.

85 Regulā Nr. 1, it īpaši tās 4. pantā, turklāt ir pieprasīts, lai regulas un citi vispārpiemērojami akti tiktu izstrādāti Savienības oficiālajās valodās. No šīs normas, kā arī no EK līguma 191. panta (tagad – EKL 254. pants), saskaņā ar ko uz EK līguma 189.b panta procedūras (pēc grozījumiem tagad – EKL 251. pants) pamata pieņemtās regulas, direktīvas un lēmumi ir jāpublicē *Eiropas Kopienas Oficiālajā Vēstnesī*, kopsakarā ar Regulas Nr. 1 5. pantu, kas paredz *Oficiālā Vēstneša* publicēšanu oficiālajās valodās, izriet, ka individuāls lēmums nav katrā ziņā jāsagatavo visās oficiālajās valodās, arī tad, ja tas var ietekmēt Savienības pilsoņa, kurš nav lēmuma adresāts, kā, piemēram, konkurējoša komersanta, tiesības.

86 Tas, ka iestāde vēršas pie pilsoņa viņa valodā, vēl neatrisina visas valodas problēmas, ar ko saskaras pilsoņi saistībā ar Savienības iestāžu un institūciju darbību. Arī šīs lietas pamatā ir šāda rakstura problēma, jo nevar tikt apstrīdēta Biroja valodu lietojuma kārtība tiešajā Biroja un pieteicēja saziņā, izņemot "rakstiskos [rakstveida] paziņojumus" Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrā teikuma izpratnē, par ko būs runa šī sprieduma 98. punktā, jo procesam jānotiek valodā, kas

ir izvēlēta Kopienas preču zīmes pieteikumam. Toties šī kārtība tiek kritizēta attiecībā uz veidu, kādā tā regulē attiecības starp vairākām personām, kas, iespējams, runā dažādās valodās, procesā sakarā ar iebildumiem, par atcelšanu vai spēkā neesamību.

87 Ne līguma 248. panta otrā daļa Amsterdamas līguma redakcijā, ne Tiesas judikatūra Kopienas tiesību interpretācijas jomā nevar tikt piesaukta, lai pamatotu valodu vienlīdzības principa pastāvēšanu. Proti, interpretējot tekstu, ir vienādā mērā jāņem vērā tā saistošās redakcijas visās valodās; taču tas ir spēkā tikai tad, ja šīs redakcijas pastāv un ir saistošas. Ja *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* tiek publicēts individuāls lēmums un pilsoņu informēšanas nolūkos tas tiek pārtulkots visās valodās, tad tomēr saistoša ir tikai attiecīgā procesa ietvaros lietotā valoda un tikai tā var tikt izmantota lēmuma interpretācijā.

88 Tāpat arī ir jāņem vērā, ka Kopienas preču zīme ir radīta komersantu, nevis visu pilsoņu interesēs un šiem komersantiem nav pienākuma to obligāti izmantot.

89 Proti, kaut arī izņēmuma tiesības lietot preču zīmi atzīst publiska iestāde, tomēr tiesības uz preču zīmi uzņēmējiem būtībā ir līdzeklis peļņas gūšanai viņu uzņēmējdarbības ietvaros. Tāpēc likumdevējam ir tiesības viņiem prasīt pilnībā vai daļēji segt iestādes, kas izveidota Kopienas preču zīmju reģistrēšanai, izdevumus.

90 Saskaņā ar Regulas Nr. 40/94 preambulas piekto apsvērumu "Kopienas tiesību akti attiecībā uz preču zīmēm tomēr neaizvieto dalībvalstu likumus par preču zīmēm; tā kā patiesībā nebūtu pamatoti pieprasīt uzņēmumiem reģistrēt savas preču zīmes kā Kopienas preču zīmes; [..] valstu preču zīmes joprojām ir vajadzīgas uzņēmumiem, kas nevēlas savu preču zīmju aizsardzību Kopienas līmenī".

91 Uzņēmējiem tomēr ir interese par tādu Kopienas likumdevēja piedāvātu instrumentu kā Kopienas preču zīme, kas viņiem aiztaupa preču zīmju pieteikumu iesniegšanu daudzās valstīs un ar tiem saistītos tulkošanas izdevumus (skat. šajā sakarā pēc analoģijas *BASF AG* argumentus par Eiropas patentu pieteikumu tulkojumu burtnīcām, kas atkārtoti 12. punktā 1999. gada 21. septembra spriedumā lietā C-44/98 *BASF*, *Recueil*, I-6269. lpp.). Kopš Biroja nodibināšanas iesniegtais lielais Kopienas preču zīmju pieteikumu skaits, kas pārsniedz sākotnējās prognozes, pārliecinoši apliecina šo interesi.

92 No visa minētā izriet, ka tādas iestādes kā Biroja valodu lietošanas kārtība ir rezultāts sarežģītiem komersantu un sabiedrības interešu līdzsvarošanas meklējumiem attiecībā uz procesa izdevumiem, kā arī starp Kopienas preču zīmes pieteicēju un citu komersantu interesēm, kurus ietekmē tiesības piešķirošu dokumentu tulkojumu pieejamība vai procesi, kas ietekmē vairākus komersantus, kā, piemēram, process sakarā ar iebildumiem, par atcelšanu vai spēkā neesamību saskaņā ar Regulu Nr. 40/94.

93 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 62. punktā ir pareizi konstatējusi, ka Padome, nosakot Kopienas oficiālās valodas, kas var tikt lietotas kā procesa valodas procesos sakarā ar iebildumiem, par atcelšanu vai spēkā neesamību, ja dalībnieki nevar vienoties par lietojamo valodu, ir sekojis leģitīmam mērķim atrast piemērotu risinājumu grūtībām, ko rada šādas domstarpības par lietojamo valodu.

94 Tāpat arī pareizs ir Pirmās instances tiesas apgalvojums, kas izteikts pārsūdzētā sprieduma 63. punktā, ka pat tad, ja Padome ir izturējusies atšķirīgi pret oficiālajām valodām, tomēr tās izvēle, kas aprobežojas ar Eiropas Kopienā vislabāk zināmajām valodām, ir atbilstoša un samērīga.

95 Šajos apstākļos apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvojums, ka vienas vienīgas valodas izvēle būtu mazāk diskriminējoša nekā piecu valodu izvēle, līdz ar to nav būtisks.

96 Visbeidzot par Regulas Nr. 40/94 115. panta 4. punkta otrajā teikumā minētajiem rakstveida paziņojumiem ir jāatgādina, ka šis jēdziens, kā norādīts šī sprieduma 45. un 47. punktā, ir jāinterpretē šauri un jāattiecina tikai uz paziņojumiem, kuri nav pielīdzināmi procesuāliem dokumentiem. Tā kā otrās valodas lietošana šajā sakarā nevar ietekmēt Kopienas preču zīmju pieteicēja tiesiskās intereses, atšķirīgā attieksme, kas var rasties no otrās valodas lietošanas, ir maznozīmīga un turklāt to pamato Biroja darbības nodrošināšana.

97 No visa iepriekš minētā izriet, ka arī otrais apelācijas pamats ir noraidāms kā nepamatots.

Par papildus pamatu: pamatojuma nenorādīšanu

Grieķijas Republikas argumenti

98 Grieķijas Republika izvirza papildu atcelšanas pamatu, apgalvojot, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, neņemot vērā pamatu par to, ka normām, proti, Regulas Nr. 40/94 115. pantam, kuru prettiesiskums tiek apgalvots, nav norādīts pamatojums vai katrā ziņā šo pamatu nav izvirzījusi pēc pašas iniciatīvas.

99 Grieķijas Republika atgādina, ka, iestājoties lietā Pirmās instances tiesā, tā jau ir apgalvojusi, ka valodu lietojuma ierobežojumi Regulas Nr. 40/94 ietvaros nav atbilstoši pamatoti un ka nav iespējams ne noteikt kritērijus, pamatojoties uz kuriem ir noteikti šie ierobežojumi, ne arī izskaidrot atsevišķu valodu pārākumu pār citām. Pirmās instances tiesa neesot ņēmusi vērā Grieķijas Republikas iebildumus un arī pēc pašas iniciatīvas nav izvirzījusi jautājumu par Regulas Nr. 40/94 pamatojumu, lai gan runa ir par sabiedriskās kārtības jautājumu, ko Kopienu tiesa var un tai ir pat pienākums pārbaudīt pēc pašas iniciatīvas.

100 Gluži pretēji, tā kā pārsūdzētā sprieduma 62. un 63. punktā Pirmās instances tiesa ir pamatojusi savus apsvērumus uz likumdevēja mērķiem, tā neesot pārbaudījusi regulas, kuras prettiesiskums tiek apgalvots, pamatojumu, bet gan papildinājusi pamatojumu, kaut arī šajā lietā nav vispār nekāda pamatojuma, ko Tiesa citos gadījumos jau ir sodījusi (2000. gada 27. janvāra spriedums lietā C-164/98 P *DIR International Film* u.c./Komisija, *Recueil*, I-447. lpp.).

Tiesas vērtējums

101 Ir taisnība, ka Pirmās instances tiesa nav skaidri atbildējusi uz minēto argumentu par regulas pamatojuma nenorādīšanu normām, kuru prettiesiskums tiek apgalvots. Tomēr ir jānorāda, ka šis arguments, kas ir iekļauts apelācijas pamatā, var tikt interpretēts kā samērīguma principa pārkāpums. Tā kā runa ir tikai par tiesību pamatu, Tiesa katrā ziņā var labot Pirmās instances tiesas kļūdu.

102 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pienākums norādīt pamatojumu ir atkarīgs no attiecīgā akta tiesiskā rakstura; vispārpiemērojamos tiesību aktos pietiekams pamatojums ir, pirmkārt, situācijas, kuras rezultātā pieņemts tiesību akts, vispārējs raksturojums un, otrkārt, vispārīgo mērķu, kurus ar to paredz sasniegt, norādīšana. Ja apstrīdētais tiesību akts būtībā norāda uz iestādes mērķi, nav nepieciešams īpašs pamatojums atsevišķu tehnisko

risinājumu izvēlei (1998. gada 19. novembra spriedums lietā C-150/94 Apvienotā Karaliste/Padome, *Recueil*, I-7235. lpp., 25. un 26. punkts, un 2000. gada 7. novembra spriedums lietā C-168/98 Luksemburga/Parlaments un Padome, *Recueil*, I-9131. lpp., 62. punkts).

103 Jāatzīst, ka šajā gadījumā Regulas Nr. 40/94 normas, kas attiecas uz valodu lietošanas kārtību Birojā, ļauj pienācīgi zināt un pārbaudīt to pamatojumu.

104 Attiecībā uz pārsūdzētā sprieduma 62. un 63. punktu ir jānorāda, ka nav runa par Pirmās instances tiesas mēģinājumu sniegt it kā neesošu pamatojumu apstrīdētajai normai, bet gan par normas samērīguma pārbaudi, kam noteikti bija nepieciešams veikt Kopienas likumdevēja iespējamā mērķa pārbaudi.

105 Ņemot vērā iepriekš minēto, Grieķijas Republikas iesniegtā iebilde nav pamatota.

Par tiesāšanās izdevumiem

106 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Birojs ir prasījis piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

107 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 69. panta 4. punkta pirmajai daļai Grieķijas Republika, Spānijas Karaliste, Padome un Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu

TIESA

pasludina un nospriež:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) K. Kika atlīdzina tiesāšanās izdevumus;

3) Grieķijas Republika, Spānijas Karaliste, Padome un Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Rodríguez Iglesias	Puissochet	Wathelet
Schintgen	Timmermans	Gulmann
Edward	La Pergola	Jann
Skouris	Macken	Colneric
von Bahr	Cunha Rodrigues	Rosas

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2003. gada 9. septembrī

Sekretārs
R. Grass

Priekšsēdētājs
G. C. Rodríguez Iglesias